

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसांकेतिक सूचक

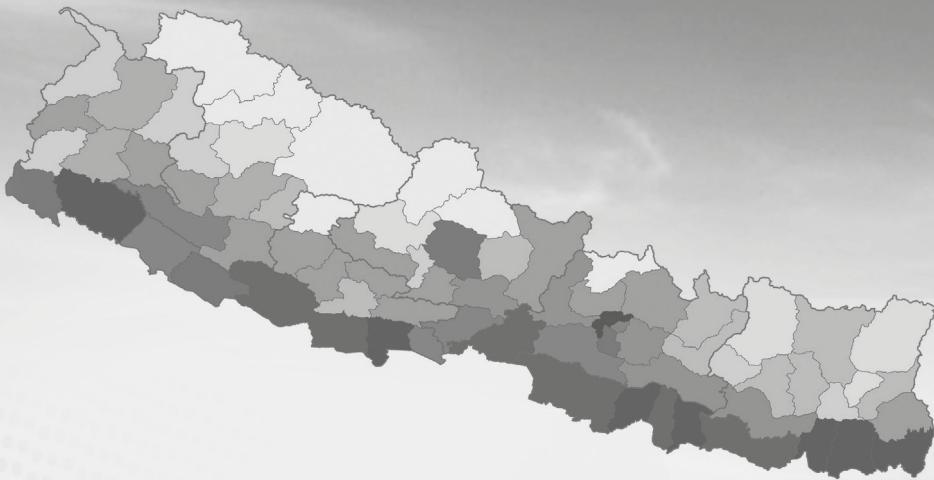

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
थापाथली, काठमाडौं

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसांकेतिक सूचक

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
थापाथली, काठमाडौं

मेरो गणना
मेरो सहभागिता
राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसांख्यक सूचक

प्रकाशक:

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

रामशाहपथ, थापाथली, काठमाडौं, नेपाल

फोन नं.: +९७७-१५३६५३२३, ०१५३२९४०६, ०१५३४५९४७

फ्याक्स: +९७७-१५३२७७२० | पो.ब.न.: ११०३१

वेबसाइट: www.nsonepal.gov.np, www.censusnepal.cbs.gov.np

ईमेल: info@nsonepal.gov.np, popcen@nsonepal.gov.np

प्रथम संस्करण: ३००० प्रति

प्रकाशन वर्ष: २०८१

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

फोन
५३८४५४६
५३८४५४७
५३८४५४८
५३८४५४९
५३८४१०१
५३८४०६

पत्र संख्या:
च.नं.: -

मन्त्रालय

फ़्राइस: १७३-१-५३८७०७२०
पो.ब.न. ११०३१
रामशाहपुर
यापाथनी, काठमाडौं

नेपालको जनगणनाले एक शताब्दीभन्दा लामो इतिहास सँगालेको छ। जनगणनाबाट मुलुकको सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रका महत्वपूर्ण तथ्याङ्क प्राप्त हुने गरेको छ। नेपालमा आवधिक योजना सुरु हुनुभन्दा करिब पाँच दशकअघि अर्थात् वि.सं. १९६८ देखि जनगणना सञ्चालन हुनुले यसको महत्वलाई उजागर गरेको देखिन्छ। तीनै तहका सरकारका आवधिक योजना नीति र वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमाका सिलसिलामा जनसाइरिख्यक तथ्याङ्क सर्वाधिक उपयोग हुँदै आएको स्मरणीय छ। राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय विकास लक्ष्यले आत्मसात गरेका सूचकको मापनमा जनगणनाबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्क महत्वपूर्ण हुने गरेको छ। जनगणना २०७८ मा स्थानीय तहका वडास्तरसम्मका आधिकारिक तथ्याङ्क उपलब्ध छन्। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का नतिजा सार्वजनिक गर्दै जाने सिलसिलामा यो “जनसाइरिख्यक सूचक” पुस्तिका प्रकाशनमा ल्याइएको छ।

यस पुस्तिकामा जनसाइरिख्याको आकार, जनसाइरिख्याको बनावट, जनसाइरिख्या वितरण, जनसाइरिख्या वृद्धिदर, लैंकिक अनुपात, जनघनत्व, आर्थिक रूपले सक्रिय जनसाइरिख्या, आश्रित जनसाइरिख्या, साक्षरता स्थिति, वैवाहिक स्थिति, बसाइँसराइ, अपाङ्गता, जन्मदर, मृत्युदर र प्रजननदर लगायत प्रदेशस्तरीय जनसाइरिख्यक सूचक समेटिएका छन्।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले आधिकारिक तथ्याङ्कका आमप्रयोगकर्तालाई जनसाइरिख्या तथ्याङ्कको आधारभूत र कार्यक्षेत्रमा उपयोगी हुने गरी यस पुस्तिकालाई तयार गरेको छ। प्रस्तुत “जनसाइरिख्यक सूचक” नीति निर्माण, योजना तर्जुमा र नेपालको जनगणना एवम् जनसाइरिख्या तथ्याङ्कमा अभिरुचि राख्ने पाठक, अनुसन्धानकर्ता तथा खोजकर्ताको लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। प्रकाशनको तयारीमा संलग्न कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

पाठकहरुका रचनात्मक र अमूल्य सुभावको सम्मान र स्वागत गर्दछु।

अर्जुनप्रसाद पोखरेल
प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी

वैशाख, २०८१

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ र जनसांख्यिक सूचक

परिचय

नेपालमा जनगणनाको इतिहास एक शताब्दीभन्दा लामो रहेको छ । जनगणनाले नै सरकारको नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा निर्णय निर्माणको लागि विस्तृत तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदै आएको छ । विकासको केन्द्रविन्दुमा जनसङ्ख्या हुने भएकोले जनसङ्ख्यासँग सम्बन्धित आधारभूत तथ्याङ्क प्राप्तिका लागि विश्वका अधिकांश देशहरूमा जनगणना हुने गरेको पाइन्छ । जनगणना यसको स्रोतसाधन, समय, तथ्याङ्कको आकारप्रकार, क्षेत्र र उपयोगिता आदिका दृष्टिले सबैभन्दा ठुलो तथ्याङ्कीय कार्यक्रम हो । जनगणनामा राज्यले गरेको लगानीको तुलनामा त्यसबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्कले कैयन् गुणा बढी दीर्घकालसम्म उपयोगी हुने आधार प्रदान गर्दछ । आर्थिकारिक तथ्याङ्कमध्ये जनगणनाबाट प्राप्त हुने तथ्याङ्क नै सबैभन्दा बढी प्रयोग र पुनः प्रयोग हुने गरेको विश्वास गरिन्छ । जनगणनाबाट मूलतः सामाजिक तथ्याङ्क उत्पादन हुन्छ भने केही वातावरणीय तथा आर्थिक तथ्याङ्क पनि प्राप्त हुने गर्दछ । जनगणनाको ऐतिहासिक शृङ्खलामा वि.सं. २०७८ मा सम्पन्न राष्ट्रिय जनगणना नेपालको १२ औँ जनगणना थियो । गणतन्त्र नेपाल घोषणा भइसकेपछिको पहिलो उक्त जनगणनामा अग्रवर्ती जनगणनाका अधिकांश प्रश्नहरू नै समावेश गरिएका र परिवर्तित सन्दर्भमा केही नयाँ प्रश्नहरू पनि थप गरिएका थिए । सूचना प्राविधिको प्रयोगका दृष्टिले र जनगणना सञ्चालनको प्रक्रियाका पृष्ठभूमिमासमेत पछिल्लो बाह्रौँ जनगणना विशेष रहेको स्मरणीय छ ।

देशको निर्धारित सिमानाभित्र निश्चित समयमा अक्सर बसोबास गरिरहेका व्यक्ति तथा परिवारहरूको जनसांख्यिक, सामाजिक तथा आर्थिक विवरण व्यवस्थित रूपमा सङ्कलन गर्ने र तिनीहरूको प्रशोधन तथा विश्लेषणमार्फत सान्दर्भिक तथ्याङ्क तथा सूचकहरू तयार गरी प्रकाशन गर्ने समग्र प्रक्रियालाई जनगणना भनिन्छ । नेपालको सन्दर्भमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्र अक्सर बसोबास गर्ने हरेक व्यक्ति तथा परिवार कोही नछुट्ने र कोही नदोहोरिने सिद्धान्त अवलम्बन गर्नुको साथै सबै व्यक्तिको पूर्ण सहभागिता होस् भनी जनगणनाको नारा “मेरो गणना-मेरो सहभागिता” निर्धारण गरी पारिवारिक तथा व्यक्तिगत विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । यस जनगणनाले जनसङ्ख्याको आकार, बनावट, वितरण र वृद्धिका विवरणहरूका अलावा देशको वास्तविक अवस्था प्रतिविम्बित गर्ने जनसांख्यिक तथा अन्य महत्वपूर्ण सूचकहरू उपलब्ध गराएको छ । जनगणनाबाट हरेक व्यक्ति तथा परिवारको व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण तल्लो प्रशासनिक एकाइसम्म प्राप्त हुने भएकाले निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण, राज्य पुनर्संरचना तथा विकेन्द्रीकरणसापेक्ष योजना, नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्नका लागि समेत योगदान पुग्दछ ।

पछिल्लो जनगणनामा अन्य लिङ्गी (लैंड्रिक तथा यौनिक समुदाय) हरूको समेत विवरण सङ्कलन गरिएको थियो । नेपालको बाह्यौं जनगणनालाई लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशी बनाउन र दिगो विकास लक्ष्यका सूचकहरू मापन गर्न समेत थप ध्यान दिई वडा, गाउँपालिका, नगरपालिका तथा प्रदेशस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध हुने गरी विवरण सङ्कलन गरिएको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघ जनसङ्ख्या कोषले सिफारिस गरेको अवधारणाअनुरूप नै नेपालको उक्त जनगणना सञ्चालन गरिएको थियो ।

जनगणनामा तथ्याङ्क सङ्कलन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा तथ्याङ्क सङ्कलनको कार्य दुई चरणमा सञ्चालन गरिएको थियो । पहिलो चरणमा सुपरिवेक्षकद्वारा प्रत्येक घर तथा परिवारमा पुगी “घर तथा घरपरिवार सूचीकरण फाराम” मार्फत परिवारको सूचीकरण तयार गरी घर र घरसम्बन्धी विवरण, परिवारमा अक्सर बसोबास गरेका परिवारका सदस्य संख्या र परिवारले चलन गरेको कृषि र पशुपालनसम्बन्धी विवरण, परिवारले सरकारी अनुदानमा गरेको आवासीय घर निर्माणसम्बन्धी प्रश्न सोधिएका थिए । त्यसैगरी परिवारका सदस्यको बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको खाता, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम तिएका व्यक्ति संख्या र बैंक तथा सहकारी संस्था वा वित्तीय संस्थाबाट लिएको ऋणसम्बन्धी विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । दोस्रो चरणमा गणकहरूद्वारा प्रत्येक परिवारमा पुगी “मुख्य प्रश्नावली” मार्फत पारिवारिक विवरण तथा व्यक्तिको जनसांख्यिक, शैक्षिक, बसाइँसराइ, आर्थिक काम, अपाङ्गता, प्रजननलगायतका विवरणहरू सङ्कलन गरिएको थियो । दोस्रो चरणअन्तर्गत सुपरिवेक्षकबाट गणकले गरेको स्थलगत तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा सहजीकरण तथा सुपरिवेक्षण गरिएको थियो भने सबै स्थानीय तहका प्रत्येक वडा कार्यालयबाट वडास्तरीय सामुदायिक प्रश्नावलीमार्फत वडाको आधारभूत स्रोत, साधन, क्षमता, पूर्वाधार र विपत् जोखिमसम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो ।

यस जनगणनामा बहुविधि पद्धति अपनाई तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको थियो जसअनुसार काठमाडौं जिल्लाअन्तर्गत काठमाडौं महानगरपालिका, दक्षिणकाली, कीर्तिपुर, चन्द्रागिरी, नागार्जुन र तारकेश्वर नगरपालिकामा द्याब्लेटमार्फत डिजिटल प्रश्नावली, बाँकी भूभागमा कागजी प्रश्नावली र विदेशस्थित ४२ कुटनैतिक नियोगहरूमा कार्यरत नेपाली कर्मचारीहरूको विवरण वेव एप्लिकेशन (इ-सेन्सस) मार्फत सङ्कलन गरिएको थियो ।

स्थलगत कार्य

यस जनगणनाको स्थलगत तथ्याङ्क संकलनको लागि पहिलो चरणको घर तथा घरपरिवार सूचीकरण कार्य वि.सं. २०७८ वैशाख २६ देखि जेष्ठ १४ सम्म (बिस दिन) र दोस्रो

चरणको मुख्य गणना कार्य वि.सं. २०७८ साल जेष्ठ २५ देखि आषाढ ८ सम्म (पञ्च दिन) गर्ने गरी तोकिएको थियो । विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ महामारीको कारण २०७८ वैशाख १९ को नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार पूर्व निर्धारित समय तालिकाअनुसार सुरु भइसकेको जनगणनाका सबै क्रियाकलापहरु तत्कालका लागि स्थगित भयो । कोभिड-१९ को प्रभाव केही कम भएपछि नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार संशोधित कार्य तालिकाअनुसार पहिलो चरणको घरपरिवार सूचीकरण कार्य वि.सं. २०७८ भाद्र ३० देखि असोज १८ सम्म (बिस दिन) र दोस्रो चरणको मुख्य गणना कार्य वि.सं. २०७८ कार्तिक २५ देखि मंसिर ९ सम्म (पञ्च दिन) संचालन भएको थियो । दोस्रो चरणमै सुपरिवेक्षकले आफू खटिएको वडाको आधारभूत विवरण संकलन गर्न सामुदायिक प्रश्नावली भर्ने र आफू मातहतका गणकले गरेको तथ्याङ्क संकलन कार्यको सहजीकरण तथा सुपरिवेक्षण गरेका थिए ।

यस प्रकाशनको उद्देश्य र उपयोग

राष्ट्रिय जनगणनाका तथ्याङ्कीय तथा विषयक्षेत्रगत विश्लेषणात्मक प्रतिवेदनहरू आम प्रयोगकर्ताहरूको लागि चरणबद्ध रूपमा प्रकाशन भइरहेका छन् । जनगणनाबाट अधिकांश सामाजिक क्षेत्रका र सीमित संख्यामा आर्थिक सूचकहरू प्रकाशन भइसकेको यथार्थ प्रयोगकर्ताहरूलाई विदितै छ । संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका नीति निर्माण र निर्णय प्रक्रियामा रहेका प्रयोगकर्ताहरूका साथसाथै शोध अनुसन्धानकर्ता एवम् विकास साफेदार निकायका प्रयोगकर्ताहरूलाई जनगणनाबाट प्राप्त भएका सम्पूर्ण सूचकहरू समावेश गरी एउटै प्रकाशनमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यबाट यो पुस्तिका तयार गरिएको हो । तथ्याङ्क, सूचक र ती सूचकहरू प्राप्तिको सूत्र एवम् साइक्सप्ट परिचयसहित यस प्रकाशनलाई प्रयोगकर्तामैत्री बनाउने प्रयास गरिएको छ । यसमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का विशिष्ट नतिजा र तीमार्फत प्राप्त सूचकहरूलाई प्रदेशस्तरमा प्रस्तुत गरिएका छन् जसबाट नीतिनिर्माता र योजनाविद्वारूलाई आगामी नीति तथा योजनाहरूको लक्ष्य निर्धारण एवम् आवश्यक स्रोतसाधनको आँकलन गर्न ठोस आधार उपलब्ध हुनेछ । यस प्रकाशनमा ४०० भन्दा बढी जनसांख्यिक सूचकहरू समाविष्ट छन् । दिगो विकास लक्ष्यका राष्ट्रिय र प्रादेशिक स्तरमा उपयोगी हुने कीतिपय सूचकहरू उपलब्ध भएकोले यो प्रकाशन थप उपयोगी हुने विश्वास लिइएको छ । यस प्रकारको यो पहिलो प्रकाशन हो । जनगणनाका विश्लेषणात्मक प्रतिवेदनहरू तयारी र प्रकाशनको शृङ्खला जारी नै रहेकोले आगामी वर्षहरूमा यसका परिमार्जित र परिवर्धित संस्करणहरू प्रकाशन गर्दै जाने लक्ष्य राखिएको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिक प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
१	आर्थिक क्रियाकलापसम्बन्धी सूचकहरू							
१.१	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (१० वर्ष वा सोभन्दा माहिकाएँ)	२३९००७८९	४१२३७९८	४७६५३२३	५२५७२३९	२०६९८४९	४१७३७७०	१३३१६६०
१.२	अवसर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (१० वर्ष र सोभन्दा माहिकी)	६५.६०	७१.१०	५७.३०	६४.८०	६६.५०	६५.९०	७२.००
१.३	अवसर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (१० वर्ष र सोभन्दा माहिकी)	१५६८९७७७	२९३२२०९	२७३०४४७	३४०४८२३	१३७६३९६	२७५२१९६	१५३५०६३
१.४	जनसा %	७०.४०	७२.८०	६६.१०	७५.३०	७१.७०	६८.००	६९.८०
१.५	पुरुष %	७८.४०	८०.२०	७८.६०	८२.६०	७८.१०	७६.९०	७८.५०
१.६	महिला %	६१.३०	६४.९०	८८.८०	६६.७०	६५.६०	५८.९०	६५.२०
१.७	अवसर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्यामध्ये रोजगार (१० वर्ष र सोभन्दा माहिकी)	११०३८१०५	२१३४८११	१८०३८३८	२५६२२६३	१८६५४२०	१८७२११	६६८८७१५
१.८	अवसर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्यामध्ये रोजगार (१० वर्ष र सोभन्दा माहिकी)							
१.९	जनसा (%)	९३.०	९५.८	९१.७	९४.१	९२.६	९१.९	९२.५
१.१०	पुरुष (%)	९३.८	९५.३	९३.६	९४.७	९२.६	९२.७	९२.८
१.११	महिला (%)	९२.०	९४.२	८७.५	९३.१	९२.५	९०.८	९२.६
१.१२	आर्थिक काम गरेको अवधिअनुसारको जनसङ्ख्या (१०+ वर्ष)							
१.१३	जनसाहित्यका जनसङ्ख्या	२३९५८८६८	४१२७०९४	४७७००९३	५२६०६९१	२०६५४७४	४१८४२९९	१३३७८९३
१.१४	६ महिना वा सोभन्दा बढी काम गरेको (%)	४०.९९	४७.४३	३३.३१	४४.८७	३८.८७	३८.६५	४२.५०
१.१५	३-६ महिना काम गरेको (%)	११.४०	११.३९	१०.६७	८.५७	११.१९	१३.०७	१४.०८
१.१६	३ महिनामध्ये काम गरेको (%)	१०.९४	१०.८५	१०.४९	८.२८	११.३	११.०३	१२.३६
१.१७	कुनै पाँच आर्थिक काम नगरेको (%)	३७.४६	३१.३३	४६.५३	३८.२८	३७.००	३७.२४	३०.७६
								३२.२३

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिक प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
१.६	आधिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या % (१० वर्ष चा सोभन्दा माथि)							
	जन्ममा	६५.६५	६१.११	५७.३०	६४.७६	६५.५१	६५.१५	७१.९१
	पुरुष	७१.३१	७६.५०	६७.२६	७०.६७	६९.६९	७१.२९	७३.६२
	महिला	६०.४०	६६.१०	४७.५८	५९.०१	६३.७५	६१.३२	७०.४८
१.७	अवसर सक्रिय जनसङ्ख्या %							
	जन्ममा %	७०.३५	७२.८१	६६.०६	७५.२५	७१.६७	६८.०३	६९.७६
	पुरुष %	७८.६२	८०.२१	७८.६१	८२.५७	७८.०९	७६.९२	७४.४६
	महिला %	६१.३१	६४.८६	४८.७७	६६.७२	६५.५८	५८.८६	६५.२२
१.८	अवसर रोजगार जनसङ्ख्या %							
	जन्ममा %	९३.०५	९४.८१	९१.७२	९४.०८	९२.५७	९१.९०	९२.४९
	पुरुष %	९३.७८	९५.२७	९३.६२	९४.७३	९२.६१	९२.७३	९२.३८
	महिला %	९२.०२	९४.१९	८७.४९	९३.१४	९२.५१	९०.७९	९२.६१
१.९	जन्ममा श्रमशक्तिमध्ये अवसर रोजगार जनसङ्ख्याको % (१० वर्ष चा सोभन्दा माथि)							
	कुल	४२.९७	४९.०८	३४.७२	४५.८५	४४.९३	४१.२३	४६.४४
	पुरुष	५२.४८	५८.५०	४९.५०	५५.२८	५०.८०	५०.८६	५०.६४
	महिला	३४.०६	४०.३८	२०.३०	३६.६८	३८.६८	३२.७२	४२.५७
१.१०	आधिक कामको संथागत क्षेत्र अनुसारको जनसंख्या (%)							
	सरकारी	३.११	३.३६	२.६४	५.०६	४.७३	३.४५	४.७३
	वित्तीय संस्था	१.०९	०.८७	०.६१	२.३५	१.२०	०.७४	०.४३
	गोरक्षित संस्था	३२.६८	२७.६८	३७.१२	४५.४४	३२.२१	३०.०६	१७.५७
	नाका नकमाउने संस्था	०.४३	०.२७	०.२८	०.५१	०.३५	०.२७	०.३४

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाइर्विक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइर्विक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
१.११	घरायसी क्षेत्र	६९.८९	६७.८०	५९.३२	४६.३१	६०.९.२	६५.२५	७६.८७
१.११	ओद्योगिक क्षेत्रको वर्गीकरणअनुसार जनसाइर्विक (%)							
	कृषि, बन र माछापालन	५७.३१	६२.६९	५४.०७	४२.१८	५७५५	६०.२७	७३.७३
	खानी तथा उत्खनन्	०.१८	०.२०	०.१८	०.२७	०.१४	०.१५	०.१३
	ओद्योगिक उत्पादन	३.८१	४.०६	४.५६	५.१८	३.१७	३.२९	१.४४
	विद्युत, रसायन, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०.३०	०.२५	०.२५	०.४७	०.४०	०.२४	०.१९
	शुटदैविकणका क्रियाकलापहरू	०.८३	०.१८	०.१८	०.३५	०.३५	०.१८	०.१४
	निर्माण	८.११	६.९६	१०.९६	७.५९	७.०४	५.४४	६.९१
	समर्पका कार्यहरू	१२.५३	११.०८	१५.४५	१५.०२	१२.८२	११.७१	७.८५
	यातायात तथा भूडारण	२.३३	२.३८	१.८८	३.३०	२.२९	२.१०	०.९४
	आवास तथा भौजनसंबंधी क्रियाकलापहरू	१.६८	१.४५	०.६७	३.०१	२.५८	१.४०	०.९४
	सूचना तथा सञ्चार	०.३५	०.२३	०.१४	०.१४	०.२९	०.१८	०.८१
	वित्तीय तथा विमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१.०९	०.८७	०.६१	२.३५	१.२०	०.७३	०.४६
	घरजन्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०.९५	०.९३	०.०८	०.४०	०.०८	०.०७	०.०३
	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०.५१	०.३३	०.३८	१.१९	०.३७	०.३०	०.२३
	प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.३४	०.२१	०.१२	१.०५	०.३३	०.१३	०.०९
	सार्वजनिक प्रशासन र सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१.१४	१.२१	२.१४	२.१२	१.७०	२.२५	१.८७
	शिक्षा	२.८६	२.६८	२.०६	३.७१	३.७४	२.५५	२.६०
	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१.१४	०.९५	०.८०	१.९९	१.१२	०.५८	०.७८
	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	०.३८	०.२५	०.१९	१.०६	०.३१	०.१७	०.०६
	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	३.८६	२.७५	५.१७	५.७६	३.१९	२.०१	२.३२

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
१	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू	०.८४	०.७४	०.९४	०.८६	०.७१	१.०३	०.७४
२	बाह्य संघसंस्था एवं यसका क्रियाकलापहरू	०.०९	०.०५	०.०४	०.२४	०.०५	०.०५	०.०७
३	आधिकारिक अनुपात तथा अन्य सूचकहरू							
३.१	कुल आधिकारिक अनुपात	५३.२८	५०.३८	६५.२३	४१.५५	४९.४१	५३.८२	६१.८८
३.२	वाल-आधिकारिक अनुपात	४२.६५	३९.०८	५४.८१	३१.३३	३५.६७	४३.८८	४९.६७
३.३	वृद्ध-आधिकारिक अनुपात	१०.६३	११.३०	१०.४१	१०.२२	१३.७५	१३.८५	१०.५०
३.४	सम्भावित सहयोगी अनुपात (potential support ratio)	९.४०	८.८०	८.८०	९.६०	७.३०	१०.००	९.५०
३.५	वृद्धोली सूचकहरू (Aging Index)	२४.९१	२८.९२	१९.०१	३२.६३	३८.५४	२२.६९	१५.४८
३.६	जनसाहित्यकीय लाभांश सूचकहरू (population dividend index)	७५.३०	७८.२०	६५.००	८२.३०	८०.८०	७३.४०	७५.७०
३.७	आसत आयु							
३.८	जन्मा औसत आयु	७१.३०	७०.४०	७१.८०	७१.४०	७१.१०	७१.५०	७१.३०
३.९	पुल्लाको औसत आयु	६८.८०	६७.५०	६९.९०	६९.६०	६८.९०	६६.९०	६६.९०
३.१०	महिलाको औसत आयु	७३.८०	७२.८०	७३.२०	७४.९०	७५.४०	७२.५०	७५.२०
४	खेतियोगी जमिन र पशुपन्थी भएका परिवारको विवरण							
४.१	खेतियोगी जमिन र पशुपन्थी दुवै भएका परिवार (%)	४९.००	५४.१०	४३.१०	५०.९०	५४.००	५०.९०	५९.५०
४.२	खेतियोगी जमिन मात्र भएको तर पशुपन्थी नभएको परिवार (%)	९.७०	५.३०	१२.८०	१.००	८.२०	१३.६०	१.१०
४.३	पशुपन्थी मात्र भएको तर खेतियोगी जमिन नभएको परिवार (%)	९.३०	१४.९०	१६.९०	३.७०	८.६०	७.००	६.४०
४.४	खेतियोगी जमिन र पशुपन्थी नभएको (%)	३२.००	२६.५०	२७.१०	५४.२०	३३.९०	२५.५०	१५.१०
४.५	घर तथा पारिवारिक सेवासुविधासम्बन्धी सूचकहरू							

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	त्रिभुवनी प्रदेश	
५.१	घर वा आवासीय एकाइको स्थानिकत्व							
	आपने (%)	८६.००	८९.६३	९५.६१	६९.९८	८०.४९	९०.५०	९४.००
	भाडा (%)	१२.७७	८.७०	२.३०	२९.६३	१७.६४	८.२७	५.३०
५.२	घरको ज्ञा							
	माटोजडित ईटा/कुङा (%)	३३.०४	३२.०९	११.१०	२१.१३	४३.८०	४१.०२	८३.०८
	सिमेन्टजडित ईटा/कुङा (%)	२१.७९	२५.१३	३२.५६	३६.४९	३१.८१	३०.४६	५.०३
	ठलान पिल्टरसहितको (%)	२२.४१	२०.९९	१७.६१	३६.५०	२२.८०	२१.३२	६.३०
	काठ/बाँसको खम्चा गोडेको (%)	१४.१७	२१.०३	३८.९७	४.९८	१.४३	२.४९	१६.४६
	अन्य (%)	०.५९	०.७७	०.५३	०.६०	०.१७	०.७७	०.७०
५.३	आवास एकाइ (घर)को बाहिरी गारे							
	माटोजडित ईटा/कुङा (%)	३०.५७	२९.०२	९.८४	२०.१६	४०.९१	३७.९५	८०.२६
	सिमेन्टजडित ईटा/कुङा (%)	५२.१७	४२.४५	४७.७५	४८.३०	५६.७९	५३.३२	९७.२०
	काठ/फल्याक (%)	३.९६	५.१०	३.५८	१.५६	०.८९	१.६५	९.१६
	बाँसजन्य समग्री (%)	११.७१	१६.९१	२७.७४	१.०४	०.५०	१.४८	०.२८
	कर्णो ईटा (%)	०.४२	०.१७	०.१८	०.१६	०.१८	१.३६	०.१८
	जस्ता/टिन (%)	१.२२	२.८८	०.१८	२.३६	०.४२	०.१७	०.३६
	प्रिक्टार (%)	०.०३	०.०२	०.०२	०.०७	०.०३	०.०२	०.०१
	अन्य (%)	०.५२	०.३७	०.७०	०.३४	०.२७	१.०४	१.५९
५.४	घरको छाना							
	जस्ता/टिन/च्यादार (%)	४१.९४	६९.७७	१९.२३	३८.७१	५२.८४	४०.२२	८४.२५
	सिमेन्ट/ठलान (%)	३७.७६	२२.१८	३५.२१	५.७५६	३४.१४	४५.८२	११.९५
	खर/पराल/छवाली (%)	३.९०	५.६१	७.१८	१.०६	४.३५	६.४७	३.४४

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिया प्रदेश	
टायल/खपडा/झिङटी (%)	१.५२	१.५४	३७.३७	२.०८	०.३८	४.८४	१.६८	१.१६९
दुग्गा/स्टेट (%)	६.०९	०.५५	०.४९	०.८९	१.०९५	४.७३	२३.५४	२९.२९
काठ/फल्याक (%)	०.२७	०.२३	०.४२	०.१३	०.१५	०.२२	१.०१	०.२२
माटो (%)	०.७२	०.००	०.००	०.००	०.४६	०.१३	१०.९९	०.५१
अन्य (%)	०.१०	०.१३	०.१८	०.०६	०.०४	०.०९	०.१०	०.११
५.५ घरको भुई								
माटो (%)	४६.७६	४८.२७	५८.३९	२०.२८	३६.५१	५१.७६	८०.९९	६५.४९
काठको फल्याक/बैस (%)	२.०३	२.७९	१.६६	१.७४	१.९२	२.००	३.०५	१.५७
इदा/ठुङ्गा (%)	१.३७	१.३६	२.४२	१.२९	०.८१	१.०८	०.५५	१.२५
सेरामिक टायल (%)	२.७१	१.९९	१.७४	४.५८	४.८	२.४८	०.६६	१.०९
सिमेन्ट डलान (%)	४७.३१	४५.२१	३५.४९	७१.५९	५५.९५	४२.३२	१८.३६	३०.२१
अन्य (%)	०.४३	०.३९	०.३०	०.५२	०.५७	०.३६	०.४०	०.३८
५.६ खानेपनिको मुङ्ग्य सोत								
धारा/पाइप (घर परिसरभित्र) (%)	३४.५९	३४.२३	१५.३२	४३.८९	५२.४९	३७.६२	३५.६४	२१.११
धारा/पाइप (घर परिसरबाहिर) (%)	२२.३८	२०.९३	७.३२	२४.९४	३२.५७	१९.६३	४४.४३	३२.२३
टचुबेल/हातेपम्प (%)	२९.७६	४०.०३	७१.७९	८.५०	१.६३	३२.७६	०.४५	३७.०६
ढाकिएको इनार/कुना (%)	१.५३	०.८४	०.७०	२.२७	१.१८	२.६१	२.०६	०.५९
खुला इनार/कुना (%)	२.१३	१.६५	२.२५	२.७२	१.५६	२.२९	२.५२	१.३७
मूलधारा (%)	३.१३	२.२२	१.२०	३.९८	६.८९	२.५९	१३.३०	६.१६
नदी/खोला (%)	०.३६	०.२३	०.०६	०.२४	०.३७	०.३९	१.१६	०.१४
जार/खोला (%)	४.५३	०.४०	०.१८	१६.८५	३.०६	१.३३	०.१३	०.२२
अन्य (%)	०.४५	०.२७	१.१७	१.११	०.२६	०.५७	०.३०	०.३४

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिखी प्रदेश	
५.७	सुधारिएको छानपनीको चात प्रयोगा गर्ने परिवार (%)	१२.९०	१२.६४	१२.३३	११.९५	१०.९२	१४.१५	८२.७२
५.८	खाना पकाउनको अवसर प्रयोग गरिने इन्थन							
	काठ/दाउरा (%)	५१.०३	५३.३८	५८.६१	२८.९५	४७.१४	५३.६८	८२.२२
	मट्टीतेल (%)	४४.२९	४१.१८	२८.७१	६१.७९	५१.५४	४२.२१	१६.८६
	एल. फी. रग्यास (%)	०.४९	०.५२	०.८२	०.५७	०.२१	०.४१	०.१०
	गईठा/ गोरहा (%)	२.८८	३.३८	१०.९२	०.०१	०.०३	२.०८	०.१४
	बायाग्रायास (%)	१.१८	१.३२	०.७१	०.६०	०.१९	१.५१	०.४४
	बिजुली (%)	०.०५	०.०४	०.०३	०.०५	०.०५	०.०५	०.१८
	अन्य (%)	०.१०	०.११	०.२०	०.०४	०.०३	०.०६	०.०६
५.९	खाना पकाउने स्वच्छ इन्थनको प्रयोगा गर्ने परिवार (%)	४४.५०	४३.००	३०.२०	७१.००	५२.७०	४४.१०	१७.४०
५.१०	बन्ती बाल्न अवसर प्रयोगा गरिने सेतात							
	बिजुली (%)	१२.१७	१३.७०	१७.१०	१७.३३	१७.६०	१३.६७	४२.३८
	सोलार/सांगठकाङ्गा (%)	६.५९	५.०३	०.८२	२.३३	१.११	४.१	४७.८९
	मट्टीतेल (%)	०.५८	०.८२	०.९२	०.१४	०.२३	१.००	०.४८
	बायाग्रायास (%)	०.०३	०.०२	०.०५	०.०१	०.०२	०.०५	०.०४
	अन्य (%)	०.६८	०.४३	०.३१	०.११	०.२४	०.७८	१६.३०
५.११	बन्ती बाल्न स्वच्छ इन्थनको प्रयोगा गर्ने परिवार (%)	१८.७७	१८.७५	१८.७७	१९.६७	१९.५३	१९.२२	१७.५७
५.१२	कृषिवित्क साना घरेलू व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार (%)	१.४३	१.७८	१०.३७	१.७९	१.७९	८.३८	८.८६
५.१३	घरायसी सेवा/सुविधा भएका परिवारको अवस्था (%)							
	कम्तीमा एक सुविधा भएको (%)	१६.९२	१६.२८	१५.५८	१६.९१	१६.८७	१६.८८	१८.४९
	रेडियो सुविधा (%)	३४.८३	३७.२०	२२.१८	३४.३६	३६.६८	३३.७८	४५.९२
	टेलिमिजिन (%)	४९.४१	५४.५५	४३.६२	६१.९९	५८.६३	४६.९६	२९.५०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	त्रिभुवनी प्रदेश	
५.१३	ल्याङ्गाउलाइन टेलिफोन (%)	४५.३	३.०८	१.६४	१०.३	५.१७	२.९६	१.८८
५.१४	मोबाइल फोन (साधारण) (%)	७३.२१	७२.५७	७४.७५	६८.१६	७१.१२	७४.६०	६२.२३
५.१५	स्मार्ट मोबाइल फोन (%)	७३.०१	७४.२२	६६.८५	८०.०२	७७.७९	७५.८५	५६.४६
५.१६	मोबाइल फोन (साधारण वा स्मार्ट) (%)	९३.२२	९३.५१	९०.८५	९५.०९	९५.४०	९३.५०	८९.९२
५.१७	कम्प्युटर/ल्यापटप (%)	१४.९९	११.८१	७.८५	३०.२६	१६.९१	११.१४	५.५९
५.१८	इन्टरनेट सुविधा (%)	३७.७५	३८.९२	२१.४४	५५.१६	४५.९१	३६.०१	२०.२८
५.१९	कार/जिप/म्यान (%)	३.०८	२.१८	१.४४	६.३७	३.६४	२.५३	०.८३
५.२०	मोटरसाइकल/स्कूटर (%)	२७.३७	२४.७६	२४.१२	३५.७६	२४.८०	२५.५३	६.६९
५.२१	साइकल (%)	३५.३४	४०.८१	६७.४१	१५.४६	१३.५५	४६.१०	१.८०
५.२२	विद्युतीय पंखा (%)	५३.०८	५५.८६	७८.८५	४१.७६	४४.५७	५९.९५	१२.३७
५.२३	रेफ्रिजरेटर (%)	२३.६८	२५.७७	१०.८७	३६.३७	३१.६१	२४.३५	८.६८
५.२४	वासिडमेसिन	४.२०	२.४५	१.३२	१०.८५	५.७७	२.७३	०.२८
५.२५	एयर कन्फ्रिंडसनर (%)	०.८५	०.७९	०.५४	१.४१	०.४१	१.१७	०.०८
५.२६	५.१८ शौचालयको सुविधाअनुसारको परिवार							
	परतस भएको शौचालय (%)	६४.८८	६३.२५	३८.५०	८२.२७	७८.६४	६२.६१	६२.३९
	साधारण शौचालय (%)	३०.०१	३३.१५	४८.५७	१६.१७	२०.०९	३१.३६	३४.६४
	सार्वजनिक शौचालय (%)	०.४८	०.४४	०.८८	०.३२	०.३२	०.४२	०.३५
	शौचालय नभएका परिवार (%)	४.५३	३.१६	१२.०४	१.२४	०.९५	५.६१	२.६२
५.२७	५.१५ सुधारएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार (%)	६५.३७	६३.३१	८२.५१	७८.९६	८३.०३	६२.७४	६४.७५
५.२८	सरकारी अनुदान प्राप्त गरी आवास निर्माण गरेका परिवार (%)	११.८०	४.८०	४.१०	३५.८०	१६.९०	३.२०	३.३०
								३.१०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिक प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिया प्रदेश	
५. १७	आवासीय एकाई (घर) को प्रकारको परिवारको संख्या वितरण	७६.५०	६६.६०	४४.४०	९२.५०	९५.९०	८५.५०	७५.२०
	पक्षी घर भएका परिवार (%)	१५.८०	३०.७०	२३.६०	६.१०	३.८०	१०.६०	२०.९०
	अधिकी घर भएका परिवार (%)	७.८०	२.६०	३१.९०	१.१०	०.३०	३.८०	०.९०
	कम्ती घर भएका परिवार (%)							८.८०
५. १८	घरको संरचना र घरायसी सुविधाको आधारमा घरायसी उपकरणको वर्गीकरण (Quality Index household)							
	पूर्ण उपयुक्त	२८.३०	२१.९०	१२.७०	५३.८०	३६.३०	२५.००	१४.००
	उपयुक्त	२५.६०	२५.८०	२९.७०	२५.६०	२६.४०	२८.१०	१०.७०
	मध्यम	३४.३०	४०.१०	२८.५०	१८.३०	३४.६०	३८.९०	५०.९०
	अनुपयुक्त	११.३०	१२.१०	२८.००	२.९०	२.६०	७.२०	२०.१०
	पूर्ण अनुपयुक्त	०.५०	०.४०	१.२०	०.१०	०.१०	०.८०	०.५०
५. १९	घरको सुख्य प्रयोगको प्रतिशत							
	जन्मना घर संख्या	७५५२०६६	१४५४६५	१२८३३३६	१५७५८२४	७७६६६६६	१२९२६७६	७३९७९७
	आवासीय	७१.७२	७१.९३	७३.१९	७०.०७	६९.८७	७४.९६	७२.६९
	व्यापार व्यवसाय	३.०९	२.४५	३.०८	३.७३	२.८९	२.९४	६७.९५
	सरकारी	०.३७	०.३१	०.३१	०.४६	०.३३	०.३४	०.४१
	शिक्षा	१.१२	१.२१	०.५३	१.०६	१.२३	०.११	१.६५
	स्वास्थ्य	०.८०	०.१७	०.१६	०.२०	०.१९	०.१९	०.२८
	उद्योग	०.४३	०.३७	०.३६	०.७२	०.३७	०.४१	०.२९
	बैंक तथा नियीय संस्था	०.०६	०.०७	०.१२	०.१०	०.१०	०.०९	०.०८
	सम्झौता	०.४१	०.४०	०.२४	०.५५	०.७८	०.३४	०.३०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिखी प्रदेश	
होटल तथा लज	०.३२	०.२४	०.१२	०.४८	०.३६	०.२९	०.२९	०.२१
गोठ / धनसार	१०.१२	१.७१	११.८५	८.३३	१०.९८	१०.२०	९.५८	११.०८
अन्य	५.८७	८.६२	६.०४	५.२३	८.७६	८.०४	३.१४	७.५०
खाली	६.२६	४.५३	४.०४	९.०५	७.८४	५.२०	८.४५	६.४१
५.२० घरको तलाको प्रतिशत								
१ तले	५९.८२	५२.६५	८८.४२	५०.४६	४५.७४	६३.९५	२८.६८	५५.९४
२ तले	२८.७८	२६.५८	१३.६६	२७.८७	४४.८३	२८.२२	४८.६५	३३.६५
३ तले	१.१७	१.०६	१.०४	१४.२६	७.७९	७.८७	२१.७६	८.८६
४ तले	१.३०	०.३७	०.१६	४.७७	०.११	०.३४	०.५१	०.१७
५-७ तले	०.६४	०.१६	०.३५	२.३५	०.३१	०.१५	०.०६	०.१५
८-९ तले	०.०१	०.००	०.००	०.०७	०.००	०.००	०.००	०.००
१०+ तले	०.००	०.००	०.००	०.०२	०.००	०.००	०.००	०.००
५.२१ घरको आयुअनुसार प्रतिशत								
० वर्ष	३.५४	३.१५	३.०९	३.४०	३.०९	३.८७	२.४०	३.९२
१ वर्ष	५.६८	५.८९	५.६६	५.८४	५.४१	५.३१	५.०९	५.५६
२ वर्ष	५.६१	५.६३	५.६३	५.८८	५.८१	५.८१	५.८१	५.४४
३ वर्ष	६.५०	६.०१	५.२३	१०.१७	५.२५	५.३६	५.१६	५.६६
४ वर्ष	६.५३	५.२७	४.८९	१२.७४	६.१६	४.७४	४.४७	५.०४
५-९ वर्ष	२०.६६	२०.६०	२१.२३	२२.२९	१७.७८	२०.११	१९.७७	२०.७८
१०-१४ वर्ष	१५.२९	१५.९८	१९.७७	१०.४०	१२.१०	१५.७५	१७.५८	१७.७८

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाइर्विक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइर्विक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिम प्रदेश	
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश		
१५.०९. चर्ष		९.४४	९.७९	१०.४५	७.०९	९.२१	१०.४१	१२.६१	१०.७९
२०.२९. चर्ष		१२.४७	१२.६१	१३.५५	८.११	१४.५०	१४.२३	१४.०६	११.७५
३०.४९. चर्ष		८.१३	८.८१	५.८८	५.६९	१३.६३	९.३९	८.४१	७.६६
५०.११. चर्ष		२.९७	३.०६	१.९९	१.६४	६.१९	३.५१	२.२९	३.८८
१००+ चर्ष		०.५३	०.५६	०.३५	०.३९	०.८६	०.४६	०.५६	०.७५
५.२२ कम्तीमा एउटा खाता भएको परिवार प्रतिशत		६१.८९	५५.८९	५०.७९	७२.५४	७२.४०	६१.५२	५५.५३	६०.३४
परिवारको %	बैंक खाता भएको जनसङ्ख्याको प्रतिशत								
जम्मा		२५.५६	२२.९२	१५.५०	४०.१०	३४.६८	२२.९४	१९.४९	२१.११
पुरुष		२६.४९	२२.९२	१६.४०	४३.२२	३३.९५	२२.७१	२०.९९	२१.५०
महिला		२४.७४	२२.९१	१७.६०	३७.०५	३५.३५	२३.१५	१८.०७	२०.७७
५.२३ व्यावसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको परिवार तथा जनसङ्ख्या (१८ वर्ष र सोभन्दा मधिको)									
परिवार (%)		१२.५५	१२.७३	११.६३	१३.४६	१३.७४	१२.१४	११.३६	११.७९
जनसङ्ख्या (%)		५.६७	५.८५	४.७३	६.३२	६.७०	५.४९	५.३२	५.२१
५.२४ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहाट ऋण लिएका परिवारको प्रतिशत		२५.५६	२६.२३	२८.८८	२३.१९	२५.२३	२६.१६	२२.२०	२१.९६
५.२५ जनसङ्ख्यासम्बन्धी विवरण									
६.१ जम्मा जनसङ्ख्या		२९६६४५७८	४९६९४९२	६११९४६००	२४५६८८६	५१२२०७८	१६८८४९१२	२६९४७८३	
६.२ पुरुष जनसङ्ख्या		१४२५३५५१	१४७७३२८	३०६५५५१	३०८८८८४	११७०८३३	२४४४४८०८	८२३७६१	१२७२७६६
६.३ पुरुष (%)		४८.८७	४८.७२	५०.१४	४९.८४	४७.८७	४७.९२	४८.७९	४७.८३
६.४ महिला जनसङ्ख्या		१४९११०२७	२५४४४०८	३०४८८४९	३०६८९१८	१२९५५२८	८६४४६५१	१४२११९७	
६.५ महिला (%)		५१.१३	५१.२८	४९.८६	५०.१६	५२.५३	५२.०८	५१.२१	५२.७७

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिखी प्रदेश	
६.६	जनसंख्या परिवर्तन (%) (दश वर्षमा)	१०.१	१.४	१३.१	१०.६	२.६	१३.८	७.५ ५.६
६.७	अन्य लिङ्गीको (जनसंख्या)	२९८९	३०४	७२९	९५६	२२८	४३२	८१ ९६
६.८	जनसंख्याको हिस्सा	१६.०१	२०.९७	२०.९७	८.४६	१७.५६	५.७९	९.२४
६.९	परिवार संख्या (संस्थागतसहित)	६६६६९३७	११९९५५६	११५५६७१५	१५७०९२७	६६२४८०	११४९९०२	३६६६२५५ ५७७९०२
६.१०	औसत परिवार आकार	४.३७	४.१६	५.२९	३.६९	३.७२	४.४९	४.६७
६.११	परिवारिक संरचना							
	एकल परिवार (%)	६०.०७	६०.९६	५४.६२	६४.८८	६२.९९	५८.४५	६१.१८ ५५.०७
	संयुक्त परिवार (%)	३९.१३	३१.०४	४४.३८	३५.१३	३६.८१	४१.५५	३८.८३ ३८.८३
६.१२	महिला परिवारमुली संख्या	२१०३२७८	३६७८३४	२५१२५८	४८८२८३	२७१५०६	४०५६०४	११७४७२ २०१३४१
	महिला परिवारमुली (%)	३१.५५	३०.८७	२१.७२	३१.०८	४०.९८	३५.५८	३२.०७ ३४.८९
६.१३	लैंगिक अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा)	९५.५९	९५.०२	१००.५५	९९.३६	९०.३७	९०.३७	९५.२७ ९५.१
६.१४	जन-मदाको लैंगिक अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा)	११२	१०६	११५	१११	१११	११०	१०९ ११६
६.१५	जनसंख्या वृद्धिदर	०.९२	०.८८	१.१८	०.९७	०.९५	१.२४	०.७० ०.५२
६.१६	जनघनतत्व (प्रति एक वर्ग किमि. मा)	१९८	११९२	६३३	३०१	११५	२३०	६० १३८
६.१७	जनसंख्याको मधियका उमेर (Median age)							
	जन्ममा (वर्ष)	२६.००	२८.००	२९.००	२८.००	२५.००	२२.००	२४.०० २४.००
	पुरुष (वर्ष)	२५.००	२७.००	२८.००	२८.००	२७.००	२४.००	२१.०० २२.००
	महिला (वर्ष)	२५.००	२८.००	२४.००	३०.००	३०.००	२६.००	२३.०० २५.००
६.१८	जनसंख्या औसत उमेर (Mean age)							
	जन्ममा (वर्ष)	२९.४४	३०.७५	२७.०१	३१.६१	३२.३१	२८.७९	२६.५४ २८.००
	पुरुष (वर्ष)	२८.९२	३०.४३	२६.७४	३१.०५	३१.३८	२८.८	२६.०९ २७.०७

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिक प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
६.१९	महिला (वर्ष)	२९.९.३	३१.०५	२७.९६	३२.१८	३३.१६	२९.३०	२६.९६
	नगरपालिका/गाउँपालिकाको जनसङ्खया							२८.८२
	नगरपालिकाको जनसङ्खया %	१९२९६७८८	३०९.३४८९	४४६०७५४	४७३१११२५	१६२१११५	२८२६५८८	१६२८५७८
	गाउँपालिकाको जनसङ्खया %	६६.२	६२.८	७३.०	७७.३	६५.८	५५.२	५२.८
	गाउँपालिकाको जनसङ्खया %	१८६७७०	१८६७७०२३	१६५३८५४६	१३८५७४१	२८९५४९०	८०८०७३	१०९२२०५
६.२०	अपाङ्गता भाष्यका व्यक्तिसम्बन्धी जनसङ्खया							३७.६
	जन्मा जनसङ्खया (%)	२.१२	२.३६	१.४९	२.०३	२.१३	२.३५	२.५९
	पुरुष (पुरुष %)	२.४६	२.६१	१.६९	२.१६	२.३०	२.६६	२.९१
	महिला (महिला %)	१.९९	२.१२	१.२९	१.१०	१.१०	२.०६	२.३०
६.२१	वसेवास गरिरहेको स्थान छोर्ही देशभित्र अन्यत्र अवसर वसेवास गर्ने जनसङ्खया (अनुपस्थित स्वेच्छा जनसङ्खया)							
	जन्मा जनसङ्खया	२२६७२३६	३४७३६१	१८८५४८	७१८८५८	३६२६८७	३२३०११	१२१६४७
	जन्मा (%)	७.७७	७.००	३.०८	१.६७	१४.७१	६.३१	७.२०
	पुरुषको संख्या	१२१४९३५	१९३६३४	१२०६९३	३८९१०७	१९४४८८	१९२७२१	१३०४६२
	पुरुषको हिस्सा (%)	५७.१२	५५.७४	६४.०९	५४.६३	५३.८६	५१.६७	५१.२३
	महिलाको संख्या	१७२३०९	१५३७२७	६७८५५	३२३७५१	१६७४७६	१३०२५२	७९४९५
	महिलाको हिस्सा (%)	४२.८८	४४.२६	३५.९९	४५.३७	४६.१४	४०.३३	३७.९१
६.२२	वसेवास गरिरहेको स्थान छोर्ही देशभालिहर अन्यत्र अवसर वसेवास गर्ने जनसङ्खया (अनुपस्थित विदेश जनसङ्खया)							
	जन्मा जनसङ्खया	२१९०५१२	३४३०३४	३०४१८६	३१७१३०	२८६५९३	४२०१०५६	३४३५२३
	जन्मा (%)	६.५१	६.११	४.९८	६.५१	११.६२	८.२२	५.५१

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिक प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिखी प्रदेश	
१	पुर्वको संख्या	१७९९६६७५	२८६६३१	२९२४४२७	२८०१२०	२३९७८८	३६७७७०	७६२७८
२	पुर्वको हिस्सा (%)	८२.१५	८३.५६	९६.१०	७०.३९	८३.६७	८७.३५	८१.९३
३	महिलाको संख्या	३९०९१७	५६०३	११८५९	११७८१०	८६८०५	५३३८६	१७०४२
४	महिलाको हिस्सा (%)	१७.८५	१६.८४	३.९०	२९.६१	१६.३३	१२.६५	१८.०७
५	जन-सम्बन्धी विवरण							२५.५५
६.१	जीवित जनसेका वयस्ताहरू (१२ महिलाओंका) को संख्या	४१२९३५	४१२९३५	९६५५७	७०३८०	२९१४०	७६२४४	३१३२३
६.२	जन-सम्बन्धी विवरण	२१८०७४	२१८०७४	५२३३४	३५०००	१४६८६	३९८८६	१६३१
६.३	बालक	११४८६९	११४८६९	४४२२२३	३३३८०	१३२७९	३६३७९	१५०१२
६.४	बालिका	७४.०४	७०.८५	७०.८५	६६.५८	६७.०१	६७.३१	७१.९८
७.१	जन-सम्बन्धी विवरण (ले ६ वर्ष)	७४.३	७४.१	७२.१७	१५.८७	११.५३	१४.४४	१८.८८
७.२	कोरा जन-महादर प्रति हजार (GBR)	७.४	५.२५	१०.८५	४.३५	३.०९	७.८६	१०.९५
७.३	प्राकृतिक वृद्धिदर (RNI)	१.८	१.८१	१.८१	२.८५	१.३४	१.३४	१.८८
७.४	कुल प्रजननदर (TFR)	१.८	१.८	१.८१	१.८५	१.८४	१.८४	१.८८
७.५	कुल प्रजननदर (SCBR)	१४.१६	१३.१९	१६.८५	११.०७	११.३१	११.३१	१३.६९
७.६	विश्वस्थित कोरा जन-महादर (CWR)	२१६.३१	२७४.८३	४००.८७	२२१.७२	२३७.६२	२१३.३८	३६५.७९
७.७	वयस्ता र महिलाको अनुपत्त (MACB)	२७.४४	२७.४४	२७.०३	२८.४८	२७.६४	२७.६४	२७.०८
७.८	वयस्ता जन्माउने औसत उमेर (MACB)	०.९३	०.९०	०.८४	०.५९	०.५८	१.३४	१.८८
७.९	कुल पुनरुत्पादन दर (GRR)	०.७३	०.७३	०.८०	०.५८	०.५९	०.७४	०.८४
७.१०	खुद पुनरुत्पादन दर (NRR)	०.७३	०.६९	०.८२	०.५८	०.५८	०.७३	०.८२
८	प्रत्यक्ष सम्पत्ति (Wealth quintile) सूचक-अनुमान परिवारको विवरण (%) (संस्थानतावाहक)							
८.१	अति न्यून वर्ता परिवार (%)	२०.२६	२०.६५	२५.८६	८.४७	१३.०६	१७.७३	५१.२७
८.२	न्यून वर्ता परिवार (%)	१९.७१	२२.१४	२१.४०	१०.६०	१९.५९	२२.३१	२७.९३

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाइल्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइल्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्हिमी प्रदेश	
मध्यम वर्ग परिवार (%)	२०.०१	१९.८६	२५.८०	१६.८५	१९.८८	२२.७९	९.८९	१८.३४
उच्च वर्ग परिवार (%)	२०.०५	१९.७०	१८.३७	२६.१२	२१.९०	२०.२२	६.७५	१३.६१
अति उच्च वर्ग परिवार (%)	१९.९८	१७.६५	८.५८	३७.९६	२५.५७	१६.९५	१६.९७	८.३७
९ पञ्च सम्पत्ति(Wealth quintile) सूचकअनुमान जनसाइल्यको वितरण (%) (संस्थानातवाहेक)								
अति न्यून वर्ग जनसाइल्या (%)	१९.९१	१९.३५	२३.६५	८.१४	१६.५१	१६.३४	५२.३४	३२.८३
न्यून वर्ग जनसाइल्या (%)	२०.४२	२१.८५	२१.५०	१०.५८	२०.१२	२२.०७	२५.८८	२७.०५
मध्यम वर्ग जनसाइल्या (%)	२०.६९	२०.३२	२६.४४	१६.५१	२०.०९	२४.१५	९.३०	१८.७२
उच्च वर्ग जनसाइल्या (%)	१८.४३	१९.०२	१९.१६	२३.५९	२०.६३	१९.८५	५.५०	१२.७३
अति उच्च वर्ग जनसाइल्या (%)	२०.०६	१८.४५	१०.२५	४०.१८	२७.८३	१७.४३	३.९८	८.६६
१० वसाई सराइसन्वन्धी सूचक								
१०.१ आन्तरिक वसाईसराई (प्रति लाखमा)								
भित्री वसाईसराई दर (In-migration Rate)								
बाहिरी वसाईसराई दर (Out-migration Rate)								
१०.२ बाह्य वसाईसराई (प्रति लाखमा)								
आप्रवासन दर (Immigration Rate)								
प्रवासन दर (Emmigration Rate)								
१०.३ कुल/खुद वसाईसराई (प्रति लाखमा)								
कुल वसाईसराई दर (Net migration Rate)								
खुद वसाईसराई दर (Gross migration Rate)								
११ मृत्यु (जनगणना भन्दा १२ महिनाबाटी) सम्बन्धी विवरण								

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाहित्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाहित्यक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपञ्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मध्यस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
११.१	जन्मा मृतकको संख्या	१९८४८३	३८२७५	३४३१९	४३८७२	२०४०६	३६२०७	२३९६
११.२	जन्मा (%)	१००.००	११.२९	१७.२९	२२.११	१०.२५	१८.२४	८.२३
११.३	पुरुष मृतकको संख्या	११४९४६	२१०१५	१९५४९	२५२११	१११००	२१२१९	८९८७
११.४	पुरुषको हिस्सा (%)	५७.९२	५७.५२	५६.९६	५७.४६	५८.३२	५८.६९	५९.०७
११.५	महिला मृतकको संख्या	८३५१७	१६२६०	१४७७०	१८६६९	८५०६	१४९५८	८९५३
११.६	महिलाको हिस्सा (%)	४२.०८	४२.४८	४३.०४	४२.५४	४१.६८	४१.३१	४०.९३
११.७	मातृ मृत्युदर (प्रति लाख जनसम्पा)	१५१	१५७	१४०	९८	१६१	२०७	१७२
११.८	कोरा मृत्युदर (CDR)	६.८१	७.७२	५.६२	७.१८	८.२५	७.०८	८.९९
११.९	विशिष्टिकृत कोरा मृत्युदर (SCDR)	६.९६	७.३३	६.६६	६.७०	६.७२	७.७७	८.४२
११.१०	जन्मा शिशु मृत्युदर (IMR)	१७	१९	२१	१२	१२	२०	१४
११.११	शिशु मृत्युदर (छोरा)	१९	२१	२३	१३	१२	२२	१५
११.१२	शिशु मृत्युदर (छोरी)	१५	१६	१५	११	११	१८	१४
११.१३	बाल मृत्युदर (CMR)	६.१	५.१	६.३	४.५	४.२	६.७	६.४
११.१४	बाल मृत्युदर (छोरा)	५.६	५.७	५.६	५.३	५	६.९	६.४
११.१५	बाल मृत्युदर (छोरी)	५.९	६	५	५.७	३.३	५.४	५.४
१२	महिलाको नाम रहेको घर जनगाको स्थानित्व							
	घर वा जग्गा भएका महिला %	२३.८६	२८.४०	२४.९३	२८.७९	२३.४४	१२.५५	११.७५
	घर मात्र भएका महिला % (%)	२.३५	१.५७	२.६५	३.०३	३.४०	२.६०	०.९२
	जग्गा मात्र भएका महिला % (%)	१.६६	१.२५७	१.०५८	१.३७	१.०७६	१.३३	५.४७
	घर र जग्गा दुवै भएका महिला % (%)	११.५४	१४.२५	११.९७	१४.५४	१४.१३	११.५२	६.१६

राष्ट्रीय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसांख्यिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइटिक सूचकहरू	स्थेत्र					
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मध्यस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिनी प्रदेश
१३	घरजग्गा दुवै नमात्का महिला % (%) विद्यालय जाने उमेरको जनसङ्खेया	७४.५६	७०.६७	७३.२१	७४.७६	६८.५३	८४.७६
१३.१	६-११ वर्ष						
जम्मा	३३१९८५०	५२३७८२२	८२१९८५८	५५२६८८८	२४४९८४	५९६०६०	२२२४८४
पुरुष	१७२९३२२	२०७८८६	२१८८७४	१९१८८८२	३१०९३५	११३७१४	१७५७९८
महिला	१५९०५२८	२६१९७६	३९३९५२	२६२६१४	११६०४२	२८५१२५	१०५६९०
१३.२	१२-१७ वर्ष						
जम्मा	३५४८०८५	५६३५९२	७८८००९१	६४११२०५	२७३७४५	६४५८५२	२४४९१२६
पुरुष	१७९५२०९	२८४६२७	३९८२०८	३३१७१७	१४०१९८	२४४२१७	११११०८
महिला	१७४६१७६	२१७८६६	३८१८८८	३०१८८८	१३३५४७	३११५४७	११५७९६
१३.३	१८-२४ वर्ष						
जम्मा	३९९५४५६	६४८४५१	८२३२३४	८८१००८	३२२०४४	७१५३९१	२४१८४८
पुरुष	१९१०१२०	३०१७७३	४०६१८७	४३२३९४	१५३१८७	३११०११	१६३१३२
महिला	२०८४५६	३३८५३६	४३८८७	४८२८५४	१६८८५७	३१३३४७	१११४४८
१३.४	६-१४ वर्ष						
जम्मा	१०८५७३९१	१७४९८६५	२४२५१९८	२०५९१०१	८४१७१३	१९५७३४४	७२२१५८
पुरुष	५४३५७५१	८७०२४६	१२३३८८	१०५८१८	८२३२६७	९६४८७	५३१६३९
महिला	५४२१८०	८७९६१९	११९२०१०	१०००७१६	८१८४४६	११३०७३	५७०२७३
१३.५	विद्यालय उपस्थितिसंबन्धी विवरण						
	हाल विद्यालय/कलेज गइरहेको						
	पुरुष	३६.७०	३६.८०	३९.९०	४१.१०	३५.९०	३८.६०
	महिला	३४.००	३४.९०	३४.३०	३३.५०	३३.५०	३७.४०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाइर्विक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइर्विक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मध्यस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिया प्रदेश	
१३.५	विगतमा विद्यालय/कलेज गएको							
		१०.३०	११.७०	१.१०	११.००	१.४०	११.७०	१.२०
	पुरुष							१.००
	महिला							१.१७०
१३.६	काहिल्लै विद्यालय/कलेज जाएको							
		३.४०	२.१०	८.९०	१.६०	०.९०	२.३०	१.६०
	पुरुष							१.४०
	महिला							२.२०
१४	विवाहसंबंधी विवरण							
		७९.३५९९८	१३३२८६५	१५९४८८३४	१७६८८९१२	६४९०७५	१३७६९४७	७५४५०९९
	अविवाहित जनसाइर्विका (१० वर्ष वा सोभन्दा माथि)							७५८५८६६
१४.१		३३.१२	३२.३०	३३.४३	३३.६२	३०.९६	३२.९१	३४.०२
	जन्मा अविवाहित जनसाइर्विका %							३४.७४
१४.२	अविवाहित पुरुष (%)							३९.५६
		३८.३२	३८.२२	३९.४१	३७.९२	३७.३२	३८.०८	३७.९१
१४.३	अविवाहित महिला (%)							३०.६५
		२८.४०	२७.७२	२७.६१	२९.४३	२५.४६	२८.३४	३०.४३
१४.४	विवाहित महिलाको सदृख्या (कम्तीमा एकपटक विवाहित)							
		८९०६२११	१५४८६७६१	१७४८८१५५	१८८१०७७	८३६२८८	१५९१९१०	८४८४२३
	विवाहित महिलाको %							८९.८५
१४.५	विवाहित पुरुषको सदृख्या (कम्तीमा एकपटक)							
		७९.६०	७२.२८	७२.३९	७०.५७	७४५३	७१.६६	६९.३५
१४.६	विवाहित महिलाको सदृख्या (कम्तीमा एकपटक)							
		७१.१६६५९	१२४७४६८	१४२७०२४	१६११००८	६१०१२१	१२१६०६२	३९८५६१
१४.७	विवाहित पुरुषको सदृख्या (कम्तीमा एकपटक)							६०६४९५
		६१.७८	६२.७८	६०.५९	६२.०८	६२.६८	६१.९१	६२.०९
१४.८	पहिलोपटक विवाह वर्द्धको औसत उमेर (Mean age at marriage)							
१४.९	जन्मा		२०	२१	१९	२१	२०	१६
	पुरुष		२२	२३	२०	२३	२१	२१
	महिला		१९	१९	१७	२०	१९	१८
१५.०	पहिलो विवाह गर्नुपर्याको सरदर उमेर (Singulate age at marriage)							
	पुरुष		२५.४६	२६.१३	२४.७९	२६.२६	२४.७९	२४.२०
	महिला		२१.८३	२१.९५	२०.५४	२३.६६	२१.९७	२०.४७
								२१.६३

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाइरियक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइरियक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपरिविम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
१४.११	बालविवाह अनुपात (child marriage ratio)	३५.१	३४.०	४२.४	२९.३	३२.४	३४	३७.१
१५	विवेश उमेर समृद्धअनुसारको जनसंख्या							
१५.१	जन्मा महिलामध्ये १५-४९ वर्षका महिला (%)	५५.२१	५४.७७	५२.४६	५८.५८	५८.८७	५६.२०	५३.३७
१५.२	शिशुको जनसंख्या (१ वर्ष भन्दा कम उमेरको) (%)							
	जन्मा	१.४१	१.२९	१.५८	१.११	१.१३	१.४९	१.८६
	पुरुष	१.५४	१.३८	१.७४	१.१६	१.२६	१.६४	२.०१
	महिला	१.२९	१.२१	१.४३	१.०४	१.०२	१.३५	१.७३
१५.३	बालबालिकाको जनसंख्या (५ वर्ष भन्दा कम उमेरका) (%)							
	जन्मा	८.३६	७.७२	१०.४९	८.५१	८.८५	८.५९	१०.००
	पुरुष	९.०५	८.२२	११.२०	९.९३	९.७०	९.४०	१०.७५
	महिला	७.७०	७.२५	९.७७	६.१०	६.०८	७.८४	९.२८
१५.४	बालबालिकाको जनसंख्या (०-१४ वर्ष उमेरका) (%)							
	जन्मा	२७.८३	२५.९९	३३.१७	२२.१३	२३.८७	२८.५२	३३.१०
	पुरुष	२९.६८	२७.३७	३४.६७	३३.३९	२६.४९	३०.९५	३४.९१
	महिला	२६.०६	२४.६७	३१.६६	२०.८८	२१.५०	२६.२९	३१.३८
१५.५	नागरिकता प्रमाणपत्र प्राप्त योग्य जनसंख्या १६ वर्ष वा सोभन्दा माथि (%)							
	जन्मा	७०.०९	७२.०६	६४.६६	७६.०९	७४.२१	६९.३०	६५.३६
	पुरुष	६८.९८	७०.६१	६३.९८	७४.१३	७४.७७	६६.८०	६२.५२
	महिला	७१.१२	७२.८४	६६.२०	७६.४०	७६.७१	७१.६१	६६.४०
१५.६	बालबालिकाको जनसंख्या (०-१७ वर्ष) (%)							
	जन्मा	३३.८४	३१.७३	३९.२८	३७.५८	३८.५१	३४.८१	३७.८१

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्रास जनसाइरिक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइरिक सूचकहरू	क्षेत्र						मुद्रपत्रिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बुमिखली प्रदेश	
पुरुष		३५.८८	३३.३२	४०.९२	२९.०४	३२.५५	३७.४५	४१.९४
महिला		३१.५९	३०.२१	३७.६३	२६.१२	२६.७६	३२.३१	३८.८५
१५.७	किशोर किशोरिको जनसङ्ख्या (१६-२४ वर्ष) (%)							
जम्मा		१७.६३	१६.८५	१७.४०	१७.७४	१६.७८	१८.०८	१८.१२
पुरुष		१७.४७	१६.७४	१७.३१	१७.९९	१७.०८	१७.६५	१८.२४
महिला		१७.७८	१६.९६	१७.५०	१७.४८	१६.५१	१८.४८	१८.९३
१५.८	युवाको जनसङ्ख्या (१६-४० वर्ष) (%)							
जम्मा		४२.५६	४१.६७	४१.४०	४१.३५	४१.१४	४३.११	४१.४१
पुरुष		४०.८५	४०.१४	३९.४५	४८.६१	३९.३४	४०.६९	३९.७६
महिला		४४.१९	४३.१२	४३.३२	४६.१४	४२.७८	४५.३३	४२.९५
१५.९	क्रियाशील श्रमशक्ति (१५-५५ वर्ष) (%)							
जम्मा		६१.१६	६२.८०	५७.६९	६७.९८	६२.७९	६१.९२	५८.९३
पुरुष		६०.१९	६१.३४	५५.९६	६६.३४	६०.४१	५९.३५	५७.२२
महिला		६३.४६	६४.१८	५९.४२	६४.४३	६४.२३	६४.२८	६१.१७
१५.१०	जेष्ठ नगरिकको (६० वर्ष वा सोभन्दा माथि) (%)							
जम्मा		१०.२१	११.२२	१०.६९	१०.६९	१०.३४	९.५६	९.९६
पुरुष		१०.१३	११.२८	१०.३७	१०.२६	१०.१०	९.५०	९.८७
महिला		१०.२८	११.१५	१०.२८	११.११	१०.३६	१०.४३	१०.०६
१५.११	बुढबुढाको जनसङ्ख्या (६५ वर्ष सोभन्दा माथि) (%)							
जम्मा		६.०९	६.७४	५.१०	५.१०	६.५३	५.६८	५.७८
पुरुष		६.०९	६.७६	५.२८	५.२८	५.१५	५.८०	५.८३
महिला		६.११	६.६९	५.११	५.१०	५.२३	५.५७	५.९०

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त जनसाइंख्यक सूचकहरू

क्र.सं.	जनसाइंख्यक सूचकहरू	देश						सुदूरपश्चिम प्रदेश
		नेपाल	कोशी प्रदेश	मधेस प्रदेश	बागमती प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	तुम्बिया प्रदेश	
१५. १२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने वर्ष वा सोभन्दा माथि (%)	५.२३	५.६९	४.५८	५.५८	७.०९	४.८४	३.८०
जन्मसा		५.१५	५.७२	५.७४	५.७४	६.९४	४.९५	३.६८
पुरुष		५.३०	५.६५	४.४१	५.९०	७.२३	४.७४	३.९२
महिला		५.३५	५.६५	४.४१	५.९०	७.२३	४.७४	३.९२
१६	साक्षरतासंबन्धी विवरण (५ वर्ष वा सोभन्दा माथि)							
साक्षरता								
कुल साक्षर		७६.२५	७९.६८	८०.०६	८१.६५	७८.०८	७६.०८	७६.२३
पुरुष		८३.५५	८६.१२	८२.४५	८८.२५	८८.७६	८५.१८	८५.४३
महिला		६९.३७	७३.६३	५४.७०	७५.१५	७५.३३	७१.६६	६८.३६
१७	सहरीकरण							
सहरी जनसङ्ख्या (%)		२७.३	२२.९	२०.७	५६.२	२६.२	१६.८	१५.८
सहरामुख जनसङ्ख्या (%)		३९.६	४१.१	४३.४	१४.३	२३.१	५२.३	३०.९
ग्रामीण जनसङ्ख्या (%)		३३.१	३६.१	४५.८	२९.४	५०.६	३१.१	३१.०

परिभाषा र गणना विधि

क्र.सं.	जनसाइर्यक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
१	अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या (%)	कुनै पनि आर्थिक काम गरेको वा आर्थिक काम खोजेको समयको जोड ६ महिना वा सोभन्दा बढी भएका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरू र सोही उमेर समूहका आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत (काम गरेको महिना + काम खोजेको अवधि ≥ १ महिना)
२	अक्सर रोजगार जनसंख्या (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। अक्सर रोजगार जनसंख्याको गणना गर्दा व्यक्तिले काम गरेको समय काम नगरेको समयभन्दा बढी भएको कुल जम्मा जनसंख्यालाई अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या मानिन्छ। अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्यालाई अक्सर रोजगार र अक्सर बेरोजगार गरी दुई समूहमा विभाजन गर्न सकिन्छ। (काम गरेको महिना + काम खोजेको अवधि ≥ ६ महिना)
३	अक्सर रोजगार सम्भावित श्रमशक्ति जनसंख्याको (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर रोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका कुल जनसंख्या (कुल श्रमशक्ति) को समानुपात प्रतिशत। अक्सर रोजगार जनसंख्यालाई १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको सम्भावित श्रमशक्तिले भाग गरी यो सूचक निकालिन्छ। यसले सम्भावित श्रमशक्तिका कति मानिसहरू रोगारमा रहेछन भनि अनुमान गर्न सहज हुन्छ।
४	अक्सर बेरोजगार जनसंख्या (%)	१० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका अक्सर बेरोजगारमा रहेको जनसंख्या र सोही उमेर समूहका अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। अक्सर बेरोजगार जनसंख्याको गणना गर्दा व्यक्तिले काम गरेको समय काम नगरेको भन्दा कम भएको कुल जम्मा जनसंख्यालाई अक्सर बेरोजगारमा रहेको जनसंख्या मानिन्छ।
५	अनुपस्थित स्वदेश जनसंख्या (%)	परिवारबाट छुट्टी भित्र नभएका र परिवारमा पुनः फर्किआउने सम्भावना भएका कुनै सदस्य वसोवास गरिरहेको स्थान छोडी स्वदेशभित्रै अन्यत्र अक्सर वसोवास गरेको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाइरियक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
६	अनुपस्थित विदेश जनसङ्ख्या (%)	परिवारबाट छुट्टी भित्र नभएका र परिवारमा पुनः फर्किआउने सम्भावना भएका कुनै सदस्य बसोबास गरिरहेको स्थान छोडी हाल विदेशमा अक्सर बसोबास गरेको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
७	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (%)	कम्तीमा एक महिना जुनसुकै आर्थिक काम जतिसुकै अवधिको लागि गरेका वा कुनै पनि आर्थिक कामको खोजी गरेका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरू र सोही उमेर समूहका कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
८	आवासीय घरको प्रकारअनुसार परिवारको संख्या वितरण	
८.१	अर्धपक्की घर भएका परिवार (%)	घरको पर्खाल वा छानामध्ये एक स्थायी (सिमेन्ट, इँटा, ढुङ्गा, स्लेट, टाइल र रयाल्मेनाइज्ड जस्तापाता) र अर्को अस्थायी सामग्री जस्तै: दाउरा, बाँस, पराल-खर, माटो, काँचो इँटाबाट बनेका घरहरू बसोबास गर्ने परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
८.२	कच्ची घर भएका परिवार (%)	घरको पर्खाल र छत दुवैमा दाउरा, बाँस, पराल-खर, माटो, काँचो इँटा आदि जस्ता अस्थायी प्रकारका निर्माण सामग्रीबाट बनेका घरहरूमा बसोबास गर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
८.३	पक्की घर भएका परिवार (%)	घरको छाना र बाहिरी पर्खाल/गरोमा प्रयोग भएको निर्माण सामग्री जस्तै: सिमेन्ट, इँटा, ढुङ्गा, स्लेट, टाइल र रयाल्मेनाइज्ड जस्तापाताले बनेकाको प्रकृतिका आधारमा घरहरू भएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
९	आप्रवासनदर (Immigration Rate)	कुनै निधित समयमा कुनै देशको अन्य देशमा बसाई सेरर जाने जनसङ्ख्या र सोही अवधिको उक्त देशको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रति लाख जनसङ्ख्यामा। आप्रवासनदरले प्रति १००००० जनसङ्ख्यामा अन्य देशहरूबाट आउने आप्रवासीको सङ्ख्या देखाउँछ। यो दर निकालदा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाईसेरका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।
१०	आश्रित अनुपात	शुन्यदेखि १४ वर्षका बालबालिका र ६५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकको जनसंख्याको जोड र काम गर्ने उमेर समुह १५ देखि ६४ वर्षका जनसङ्ख्या अनुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाइर्यक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
११	औसत आयु	कुनै पनि व्यक्तिको औसत बाँच्ने अवधि नै औसत आयु हो ।
१२	कुल पुनरुत्पादनदर (GRR)	एउटा महिलाले आफ्नो प्रजनन अवधिभरमा (१५-४९वर्षमा) जन्माउने जन्माजम्मी छोरीहरूको संख्या
१३	कुल बसाइंसराइदर (Gross migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै देशमा बसाइँ सेरर आउने जनसङ्ख्या र सोही अवधिमा सोही देशबाट बसाइँ सेरर जाने जनसङ्ख्या योग र सो देशको मध्यवर्षको जनसङ्ख्याको अनुपातलाई १००००० ले गुणन गरी आउने दर । यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइंसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।
१४	कुल प्रजननदर (Total Fertility Rate-TFR)	१५ देखि ४९ वर्षका महिलाले विशिष्टीकृत उमेर समूह (पाँच वर्षको उमेर समूह) मा जन्माएका बच्चाहरूको संख्या योगफल र उक्त विशिष्टीकृत उमेर समूहका महिलाको जनसंख्याको अनुपातलाई पाँचले गुणन गरी आउने दर । अर्थात ५ देखि ४९ वर्षसम्मको एकजना महिलाले प्रजनन अवधिभर जन्माउने जीवित जन्मको जन्मा बच्चा संख्या नै कुल प्रजनन दर हो । राष्ट्रिय जनगणना २०५८ र २०६८ मा जस्तै Arriaga अनुभान विधिको प्रयोग गरी २०७८ मा पनि कुल प्रजनन दर तयार गरिएको छ । यस विधिमा जनगणना २०६८ र २०७८ को अवधिमा १५ देखि ४९ वर्षका महिलाले उक्त अवधिमा हालसम्म जन्माएका बच्चाहरू(Child Ever Born-CEB) को तथ्याङ्क प्रयोग गरिन्छ ।
१५	कोरा जन्मदर (प्रति १०००) (Crude Birth Rate-CBR)	कुनै निश्चित अवधिमा (एक वर्षमा) प्रतिहजार जनसङ्ख्यामा जिउँदै जन्मेका शिशुहरूको जनसंख्या
१६	कोरा मृत्युदर (CDR)	कुनै निश्चित ठाउँमा एक वर्षभित्रमा प्रतिहजार जनसंख्यामा मृत्यु हुने व्यक्तिहरूको संख्या
१७	खुद बसाइंसराइदर (Net migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै देशमा बसाइँ सेरर अन्य देशबाट आउने जनसङ्ख्याबाट सोही अवधिमा सोही देशबाट बसाइँ सेरर अन्य देशमा जाने जनसङ्ख्याको अन्तर र सो स्थानको मध्यवर्षको जनसङ्ख्याको अनुपातलाई १००००० ले गुणन गरी आउने दर । यो दर निकाल्दा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाइंसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।

क्र.सं.	जनसाइर्विक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
१८	खुद पुनरुत्पादनदर (NRR)	कुनै १५-४९ वर्गका बाँचेको महिला (Surviving Women) ले आफ्नो प्रजनन अवधिमा जन्माउने छोरीहरूको वास्तविक संख्या ।
१९	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्थी भएका परिवारको विवरण	
१९.१	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्थी दुवै भएका परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्थी (गाईवस्तु, बाढा र भेडा, सुँगर र बँडुर, कुखुरा-हाँस) दुवै भए परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.२	खेतीयोग्य जमिन मात्र भएको तर पशुपन्थी नभएको परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा कृषि/खेतीयोग्य जमिन मात्र भएको तर पशुपन्थी नभएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.३	पशुपन्थी मात्र भएको तर खेतीयोग्य जमिन नभएको परिवार(%)	जुनसुकै मात्रामा पशुपन्थी (गाईवस्तु, बाढा र भेडा, सुँगर र बँडुर, कुखुरा-हाँस) भएको तर खेतीयोग्य जमिन नभएको परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
१९.४	खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्थी नभएको (%)	जुनसुकै मात्रामा कृषि/खेतीयोग्य जमिन र पशुपन्थी नभएका परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
२०	घरको संरचना र घरायसी सुविधाको आधारमा घरायसी उपयुक्तताको वर्गीकरण (Quality Index of household)	घरको संरचना र परिवारले उपयोग गर्ने सेवा/सुविधाका आधारमा पाँच प्रत्येक उपयुक्त वर्गमा पर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवारको जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत । घरको संरचना र परिवारले उपयोग गर्ने सेवा/सुविधाको गुणस्तरको संयुक्त सूचकांक हो । यसमा जग, गारो, छाना र भुइँमा प्रयोग हुने सामग्रीको राम्रो अर्थात् स्थायी सामग्रीलाई १ स्कोर र कम्सल सामग्रीलाई ७ स्कोरसम्म वर्गीकरण गरिएको छ । त्यसैगरी खानेपानी, शौचालय, खाना पकाउने इन्धनको प्रकार र वर्ती बाल्न प्रयोग गरिने स्रोतको पहुँचको स्तरको समेत वर्गीकरण गरी परिवारले प्राप्त गर्ने कुल अंकको आधारमा पूर्ण उपयुक्त घर, उपयुक्त घर, मध्यम घर, अनुपयुक्त घर र पूर्ण अनुपयुक्त घर भनी पाँच वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

क्र.सं.	जनसांख्यिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
२१	जनसांख्यिकीय लाभांश सूचकाङ्क (Population Dividend Index)	बालविवाह अनुपात (सशक्तीकरण को प्रतिनिधित्व), माध्यमिक शिक्षामा शुद्ध भर्ना अनुपात, र रोजगारी, शिक्षा वा तातिममा नभएका १५-२४ वर्षको उमेरको अनुपातको ज्यामितीय माध्यक। जनसांख्यिकीय लाभांशको अधिकतम प्रासिलाई जनाउने उच्चतम मानको साथ स्कोर १ देखि १०० सम्म हुन सक्छ। यो सूचकांक उल्लिखित सशक्तीकरण, शिक्षा, रोजगारको आधारमा तयार गरिएको छ।
२२	जन्मदाको लैङ्गिक अनुपात	जीवित जन्म भएका एक वर्ष मुनिका प्रति १०० जना बालिकाको जनसंख्यामा बालकको जनसंख्या
२३	पञ्चम सम्पन्नता (Wealth quintile) सूचकअनुसार परिवारको विवरण (%)	पाँच प्रत्येक सम्पन्नता वर्गमा पर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवारको जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत। घरको संरचना बनोट (जग, पर्खाल, छानो, भई), घरायसी सुविधा (खानेपानीको मुख्य स्रोत, खाना पकाउन तथा बत्ती बालन प्रयोग हुने इन्धन, शौचालयको प्रकार) र अन्य सेवा सुविधा तथा घरायसी सम्पत्ति (टेलिभिजन, ल्याण्डफोन, स्मार्टमोबाइल, कम्प्युटर/ल्यापटप, इन्टरनेट सुविधा, कार/जीप/भ्यान, मोटरसाइकल, रेफिजेरेटर र वासिडमेसिन) जस्ता सामग्री प्रयोग उपभोग र स्वामित्वाको आधारमा हाल देशका बसेबास गर्ने परिवारलाई पञ्चम सम्पन्नता सूचक निर्धारण गरिएको छ। पाँचमा पहिलो भागमा परेका परिवार अति न्यून वर्ग, दोस्रोमा पर्ने न्यून वर्ग, तेस्रोमा पर्ने मध्यम वर्ग, चौथोमा पर्ने उच्च वर्ग र पाँचौ भागमा पर्ने परिवारलाई अति उच्च वर्ग भनेर वर्गीकरण गरिएको छ।
२४	प्रवासन दर (Emigration Rate)	कुनै निश्चित समयमा कुनै देशको अन्य देशहरूबाट बसाई सेरेर आउने जनसङ्ख्या र सोही अवधिको उक्त देशको कुल जनसंख्याको अनुपात प्रतिलाख जनसंख्यामा। प्रवासनदरले प्रति १००००० जनसङ्ख्यामा अन्य देशमा जाने प्रवासीको सङ्ख्या देखाउँछ। यो दर निकालदा पछिल्ला पाँच वर्षमा बसाईसेरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ।
२५	पारिवारिक संरचना	
२५.१	एकल परिवार	परिवारमा एक जना मात्र भएको र परिवारमा बाबु /वा आमा र अविवाहित छोरा /वा छोरी मात्र भएको परिवारको संख्या र जम्म परिवारको समानुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाइर्ख्यक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
२५.	२	संयुक्त परिवार
२६	पहिलोपटक विवाह गर्दाको औसत उमेर (Mean age at marriage)	एकल परिवार बाहेक बाँकी सबै परिवार र जम्मा परिवारको समानुपात प्रतिशत
२७	पहिलो विवाह गर्नु अघिको सरदर उमेर (Singulate mean age at marriage)	१० वर्षभन्दा माथि उमेर भएका विवाहित व्यक्तिहरूको पहिलोपटक विवाह गर्दाको औसत उमेर
२८	प्राकृतिक वृद्धि दर (Rate of Natural Increase-RNI)	पहिलो विवाह अघि महिला र पुरुषको समूहले विवाह नगरी बिताएको औसत समयावधि अर्थात विवाहपूर्व एकल अवस्थामा ब्यासेको औसत उमेर। यसले ५० वर्ष पुरनुअघि १५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका महिला वा पुरुषको विवाहको औसत उमेर भन्ने जनाउँछ । यस विधिमा उमेरको आधारमा वैवाहिक स्थितिको तथ्याङ्क प्रयोग गरेर अप्रत्यक्ष विधिद्वारा पहिलो विवाहको औसत उमेर अनुमानित गरिन्छ जसलाई विवाहको औसत उमेर (Singulate mean age at marriage —SMAM) भनिन्छ
२९	बच्चा जन्माउने औसत उमेर (Mean Age of Child Bearing-MACB)	कोरा जन्मदर र कोरा मृत्युदरको अन्तर । जनसाइर्ख्याको परिवर्तन जन्म र मृत्युको कारणले मात्र हुन्छ भने त्यसलाई प्राकृतिक वृद्धिदर भनिन्छ । यस मापनमा अन्तराण्डिय बसाइसराइको प्रभाव शून्य हुन्छ र जनसाइर्ख्याको परिवर्तन जन्म र मृत्युका कारणले मात्र हुन्छ भन्ने मान्यता राख्दछ ।
३०	बाल-आश्रित अनुपात (Child-Dependency Ratio)	१५-४९ उमेरका महिलाले बच्चा जन्माउने औसत उमेर हो । यो सूचकको गणना उमेर समूहको मध्य अंक र उमेर विशिष्टिकृत प्रजनन दरको गणनको योगफललाई उमेर विशिष्टिकृत प्रजनन दरको योगफलले भाग गरी १००० ले गुणन गरिन्छ ।
३१	बालबालिका र महिलाको अनुपात (Child-Woman Ratio)	काम गर्ने उमेरका (१५-६४ वर्षको) जनसाइर्ख्यामा र बालबालिका (०-१४ वर्ष) को जनसाइर्ख्याको अनुपात प्रतिशत
		शून्यदेखि चार वर्षका बालबालिकाको जनसंख्या र १५ देखि ४९ वर्षका महिलाहरूको जनसंख्याको अनुपात प्रतिहजार

क्र.सं.	जनसाइर्यक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
३२	बालविवाहको अनुपात (Child Marriage Ratio)	२० देखि २४ वर्ष उमेरका महिलाले १८ वर्ष नपुराई विवाह गरेको अनुपात प्रतिशत
३३	बाल मृत्युदर (Child Mortality Rate-CMR)	एक वर्षदिखि पाँच वर्षमुनिका (१-४ वर्ष) प्रतिहजार बालबालिकामध्ये कुनै एक वर्षभित्र मृत्यु हुने बालबालिकाको संख्या
३४	बाहिरी वसाइँसराइदर (Out-migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै स्थानबाट कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्र पार गरेर बाहिर अन्यत्र ठाउँमा बसोबास गर्न जाने जनसइर्या र उक्त क्षेत्रको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रतिलाख जनसइर्यामा । यो दर निकालदा पछिल्ला पाँच वर्षमा वसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।
३५	बुढौली सूचकाङ्क (Index of Ageing)	उमेर ६० वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसइर्यामा ० देखि १४ वर्षका बालबालिका जनसइर्याको अनुपात प्रतिशत
३६	वृद्ध-आश्रित अनुपात (Aged Dependency Ratio)	काम गर्ने उमेरका (१५-६४ वर्षका) जनसइर्यामा र वृद्ध (६५ वर्ष वा सोभन्दा माथि) को जनसइर्याको अनुपात प्रतिशत
३७	भित्री वसाइँसराइ दर (In-migration Rate)	कुनै एक वर्षमा कुनै स्थानमा कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्र पार गरेर बाहिरको अन्य ठाउँबाट त्यस ठाउँमा बसोबास गर्न आउने मानिसहरूको जनसइर्या र सोही अवधिको सो क्षेत्रको जम्मा जनसंख्याको अनुपात प्रति लाख जनसंख्या । यो दर निकालदा पछिल्ला पाँच वर्षमा वसाइँसरेका व्यक्तिहरूलाई समावेश गरिएको छ ।
३८	मातृ मृत्यु अनुपात (Maternal Mortality Ratio-MMR)	प्रति १ लाख बच्चाको जन्ममा महिला गर्भवती भएदेखि वा बच्चा जन्माउने क्रममा वा सुकेरी भएको ४२ दिनसम्म प्रसूतिको कारणले मृत्यु भएका आमाको संख्याको अनुपात
३९	लैंगिक अनुपात	पुरुषको जनसंख्या र महिलाको जनसंख्या अनुपात अर्थात् प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या

क्र.सं.	जनसाइर्विक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
४०	विशिष्टीकृत कोरा मृत्युदर (Standardised Crude Death Rate-SCDR)	उमेर समूह अनुसारको समायोजित जनसंख्याको मृत्यु दर हो। यो जनसंख्याको उमेर-विशिष्ट मृत्युदर र सोही उमेर समुहको गणनको योगफललाई स्तरीकृत जनसंख्याले भाग गरी प्रति हजार जनसंख्यामा दर निकालिन्छ। मृत्युका धेरैजसो कारणहरू मनिसहरूको उमेर र लिङ्ग अनुसार फरक-फरक हुने हुनाले, स्तरीकृत मृत्युदरको प्रयोगले समय र देशहरू बिचको तुलनात्मकता सुधार गर्दछ।
४१	शिशु मृत्युदर (Infant Mortality Rate-IMR)	प्रतिहजार जीवित जन्मेका शिशुहरूमध्ये एक वर्षको उमेर नपुगदै (शिशु उमेरमा) मृत्यु हुने शिशुहरूको संख्या
४२	सहरीकरण	
४२.१	सहरी जनसङ्ख्या (%)	न्यूनतम ३ देखि १५ भन्दा बढी व्यक्ति/हेक्टर जनधनत्व र ५,००० भन्दा बढी जनसङ्ख्यासहित ४ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४२.२	सहरोन्मुख जनसङ्ख्या (%)	३ देखि १५ व्यक्ति/हेक्टरका बिचमा जनधनत्व र जनसङ्ख्याको न्यूनतम सीमाविना ८ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४२.३	ग्रामीण जनसङ्ख्या (%)	३ व्यक्ति/हेक्टर वा सोभन्दा कम जनधनत्व र ५,००० भन्दा बढी जनसङ्ख्या नभई ८ प्रिडको निकटता भएको जनसंख्या र कुल जनसंख्याको समानुपात प्रतिशत
४३	स्तरीकृत कोरा जन्मदर (Standardised Crude Birth Rate-SCBR)	उमेर समूह अनुसारको समायोजित जनसंख्याको जन्म दर हो। यो जनसंख्याको उमेर-विशिष्ट जन्मदर र सोही उमेर समूहका महिला गुणनफलको योगलाई कुल जनसंख्याले भाग गरी प्रतिहजार जनसंख्यामा दर निकालिन्छ। जन्मका उमेर र लिङ्गअनुसार फरक-फरक हुने हुनाले, स्तरीकृत जन्म दरको प्रयोगले समय र देशहरू बीचको तुलनात्मकता अद्ययन गर्न मद्दत गर्दछ।
४४	सम्भावित सहायता अनुपात (Potential Support Ratio)	६५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका वृद्धवृद्धामा काम गर्न सक्ने १५ देखि ६४ वर्षको जनसङ्ख्याको अनुपात प्रतिशत

क्र.सं.	जनसाइर्खिक सूचकहरू	परिभाषा र विधि
४५	साक्षरतासम्बन्धी विवरण (५ वर्ष वा सोभन्दा माथि)	पाँच वर्ष वा सोभन्दा मायिका उमेर भएका पढ्न लेख जान्ने व्यक्ति र सोही उमेरका कुल जनसङ्ख्याको समानुपात प्रतिशत
४६	साना घरेलु व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार (%)	कृषिवाहेक नियमित वा तलबी कामदार नराखी एक वा एकभन्दा बढी परिवारका सदस्यहरूले मात्र चलाएको गैरकृषिजन्य व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४७	सुधारिएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार (%)	ठलमा जोडिएको र सेपिटट्याङ्गमा जोडिएको फलस गर्न मिल्ने शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४८	सुधारिएको खाना पकाउने इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार (%)	विजुली, एल. पी. र्यास र वायो र्यास प्रयोग गरी खाना पकाउने परिवार संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
४९	सुधारिएको वर्ती बाल्ने स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार (%)	विजुली, सोलार र वायो र्यासको प्रयोग गरी वर्ती बाल्ने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत
५०	सुधारिएको खानेपानीको स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार (%)	धारा पाइप ट्युबवेल ढाकिएको इनार कुवा र जार बोतलको पानी पिउने परिवारको संख्या र कुल परिवार संख्याको समानुपात प्रतिशत

पुस्तिका तयारीमा संलग्न कर्मचारीहरूको नामावली

समन्वय तथा राय सुभाव प्रदान गर्नुहुने

१. उपप्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी डा. हेमराज रेमी

तयारीमा संलग्न कर्मचारी

१. निर्देशक श्री दुण्डराज लामिछाने

२. निर्देशक श्री राजन सिलवाल

३. निर्देशक श्री नन्दलाल सापकोटा

४. तथ्याङ्क अधिकृत श्री दीनानाथ लम्साल

५. कम्प्युटर अधिकृत श्री डोल नारायण श्रेष्ठ

६. तथ्याङ्क अधिकृत श्री निराजन शर्मा

७. तथ्याङ्क सहायक श्री विष्णुराज रेमी

विशेष योगदान

जनसंख्या विज्ञ श्री समिर के.सी.

प्रकाशकः

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

थापाथली, काठमाडौं

फोन नं.: ५३६५३२३, ५३४१८०९, ५३२८४०६, ५३४५९४६ (४७, ४८) फूयाक्स नं.: ९९७-१-५३२७७२०

इमेल : info@nsonepal.gov.np वेबसाइट : www.nsonepal.gov.np,

इमेल : popcen@nsonepal.gov.np वेबसाइट : www.censusnepal.cbs.gov.np